

Kazne za povredu tuđeg industrijskog dizajna

Pripremio: dr. sc. Dragan Zlatović

Pravna zaštita industrijskog dizajna uređena je u nas odredbama Zakona o industrijskom dizajnu (Narodne novine, broj 173/2003 do 49/2011), Pravilnika o industrijskom dizajnu (Narodne novine, broj 72/2004 do 125/2013), Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima (Narodne novine, broj 167/2003 do 141/2013), posebnim propisima o upravnim pristojbama i posebnim troškovima na ovom području te drugim suspsidijarnim propisima.

Prema zakonskoj definiciji „dizajna“ znači vanjski izgled proizvoda u cijelosti ili dijela proizvoda koji proizlazi iz njegovih obilježja, osobito, crta, kontura (obrisa), boja, oblika, teksture i/ili materijala samoga proizvoda i/ili njegove ornamentacije. Proizvod pri tome znači bilo koji industrijski ili zanatski predmet uključujući, između ostalog, dijelove namijenjene uklapanju u složeni proizvod, pakiranje, opremu knjiga, grafičke simbole i tipografske oblike slova, ali isključujući računalne programe.

U nas je prihvaćeno anglosaksonsko viđenje industrijskog dizajna kao jedinstvenog intelektualnog vlasništva koje se štiti jednom prijavom, te on objedinjava raniju zakonsku podjelu na model i uzorak koja vrijedi za tradicionalnu francusku doktrinu na ovom području.

Industrijskim dizajnom štiti se dizajn u onoj mjeri u kojoj je nov („prior art“) i u kojoj ima individualan karakter. Dizajn se smatra novim ako nijedan istovjetni dizajn nije bio učinjen dostupnim javnosti prije datuma podnošenja prijave za registraciju industrijskoga dizajna ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva. Smatra se da dizajn ima individualan karakter ako se ukupni dojam koji ostavlja na upućenog korisnika razlikuje od ukupnog dojma koji na takva korisnika ostavlja bilo koji dizajn koji je bio učinjen dostupnim javnosti prije datuma podnošenja prijave industrijskoga dizajna ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva. Pri ocjeni individualnog karaktera dizajna mora se uzeti u obzir stupanj slobode koju je dizajner imao pri stvaranju dizajna.

Smatra se da je dizajn bio učinjen dostupnim javnosti ako je objavljen slijedom registracije ili na drugi način, izložen ili upotrijebljen u trgovini ili otkriven na drugi način, osim ako ti događaji iz opravdanih razloga nisu mogli biti poznati u redovitom poslovanju poslovnim krugovima specijaliziranim u dotičnom sektoru, koji posluje u Republici Hrvatskoj, prije datuma podnošenja prijave industrijskoga dizajna ili, ako je zatraženo pravo prvenstva, prije datuma priznatog prvenstva. Ne smatra se da je dizajn učinjen dostupnim javnosti samo iz razloga što je otkriven trećoj osobi pod neizričitim ili izričitim uvjetima tajnosti.

Zaštita se ostvaruje registracijom koja se inicira podnošenjem prijave Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo, koji podnesenu

prijavi ispituje u odnosu na formalne uvjete te u odnosu na taksaciju. Zavod ne ispituje *ex officio* novost dizajna za koji se zahtjeva provedba postupka registracije, kao ni njegovu individualnost, ali o tome se može odlučivati u postupku proglašavanja industrijskog dizajna ništavim koji postupak se provodi po izvršenoj registraciji. Industrijski dizajn stječe se donošenjem rješenja o registraciji industrijskoga dizajna i upisom u odgovarajući registar koji vodi Državni zavod.

Zaštita industrijskoga dizajna traje pet godina računajući od datuma podnošenja prijave industrijskoga dizajna. Trajanje zaštite industrijskoga dizajna može se produžavati za razdoblja od po pet godina, do najduže dvadeset pet godina računajući od datuma podnošenja prijave.

Nositelj industrijskoga dizajna ima isključivo pravo korištenja registriranoga dizajna i sprečavanja drugih osoba da se tim dizajnom koriste bez njegova odobrenja. Ovo korištenje, obuhvaća, posebice, izradu, ponudu, stavljanje u promet, uvoz, izvoz ili korištenje proizvoda u kojem je dizajn sadržan ili na koji je dizajn primijenjen ili skladištenje takva proizvoda u navedene svrhe.

U svakodnevnom gospodarskom prometu i suvremenim tržišnim uvjetima, česte su pojave povreda i neovlaštene uporabe industrijskog dizajna, sve u svrhu ostvarivanja imovinske koristi na štetu vlasnika prava na dizajn dovođenjem u zabludu potrošača, odnosno drugog korisnika. Titular prava na industrijski dizajn i drugim aktivno legitimiranim osobama pored drugih vidova zaštite (upravnopravna, građanskopravna, tužba radi nelojalne utakmice, tužba za zaštitu tvrtke, arbitražno rješavanje spora i sl.) uživa i prekršajnopravnu zaštitu.

Tuđi industrijski dizajn

Kazna do 100 x

Osoba čini prekršaj ako izrađuje, nudi, stavlja na tržište (u promet), uvozi, izvozi ili koristi proizvod u kojem je sadržan tuđi industrijski dizajn ili na koji je primijenjen tuđi industrijski dizajn ili skladišti takav proizvod u navedene svrhe.

Za navedeni prekršaj propisana je novčana kazna:

- za trgovačko društvo od 20.000,00 do 100.000,00 kuna;
- za odgovornu osobu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna;
- za obrtnika od 5.000,00 do 50.000,00 kuna.

Proizvodi koji su nastali ili su pribavljeni izvršenjem navedenog prekršaja, kao i predmeti (alati i pribor) koji su pretežno upotrijebljeni u stvaranju proizvoda kojima se povređuje industrijski dizajn, oduzet će se i uništiti, bez obzira na to jesu li u vlasništvu počinitelja, o čemu konačnu odluku donosi sudbeno tijelo.

Propisana kazna: čl. 58. Zakona o industrijskom dizajnu.

Bilješke
